

Christoffer C. Eriksen
Institutt for offentlig rett
Forelesninger i Alminnelig forvaltningsrett høst 2015
Oversikt

- I. Omgjøring
 1. Hva er omgjøring?
 2. Hvorfor særlige regler om omgjøring?
 3. Bakgrunnen for forvaltningslovens regler (historikk)
 4. Forvaltningslovens regler
 5. Plikt til omgjøring?
 6. Omgjøringsvedtaket
- II. Inhabilitet
 1. Hva er inhabilitet?
 2. Hvorfor særlige regler om inhabilitet?
 3. Bakgrunnen for forvaltningslovens bestemmelser
 4. Forvaltningslovens bestemmelser
- III. Lovskravet
 1. Hva er «lov»?
 2. Om anvendelsen av lovsformen
 3. Hva betyr krav om lov for statsmaktene og borgerne?
 4. Om lovkravets begrunnelse
 5. Lovskravets rang og rettsgrunnlag
 6. Hva krever hjemmel i lov?
 7. Hva menes med hjemmel i lov?
 8. Når foreligger hjemmel i lov?
- IV. Skjønnsutøvelse og skjønnskranke
 1. Emnet og avgrensninger
 2. Bruk av skjønn som reguleringsteknikk
 3. Terminologi: subsumsjonsskjønn og egentlig forvaltningskjønn
 4. Subsumsjonsskjønn
 5. Det egentlige forvaltningskjønn
 6. Skranke for utøvelse av skjønn
 7. Følger av at skjønnskranke er overskredet
 8. Særlig om vilkår
- V. Domstolskontroll
 1. Generelt om kontroll med forvaltningen
 2. Historisk bakgrunn for domstolskontroll med forvaltningen
 3. Domstolskontroll med forvaltningen i 2014
 4. Om legalitetskontroll
 5. Nærmere om kontroll med lovanvendelse (subsumsjon)
 6. Nærmere om kontrollen med skjønnsutøvelsen
 7. Prosessuelle spørsmål
- VI. Ugyldighet og ansvar - hovedtrekk
 1. Normer om ugyldighet
 2. Ugyldighetsgrunner
 3. Ugyldighetsvirkninger
 4. Særlig om erstatningsansvar ved ugyldige vedtak
- VII. Avslutning

Disposisjon

I. Omgjøring

- 1. Hva er omgjøring?***
- 2. Hvorfor særlige regler om omgjøring?***
- 3. Bakgrunnen for forvaltningslovens regler (historikk)***
- 4. Forvaltningslovens regler***
 - 4.1 Introduksjon***
 - 4.2 § 35 - anvendelsesområde***
 - 4.3 Når kan det omgjøres?***
 - 4.3.1 Omgjøring av vedtak til gunst***
 - 4.3.2 Omgjøring av vedtak til ugunst forutsatt at visse vilkår er oppfylt***
 - 4.3.3 Nærmere om omgjøring av gyldige vedtak til ugunst***
 - «Ikke kommet frem eller kunngjort» jf § 35 første ledd litra b***
 - «ugyldige vedtak» jf § 35 første ledd litra c***
 - Særlige regler om kommunal og fylkeskommunal forvaltning (§ 35 fjerde ledd)***
 - Omgjøringsadgang på andre grunnlag (§ 35 femte ledd)***
 - 4.4. Behandling av omgjøringsvedtak***
- 5. Plikt til omgjøring?***
- 6. Omgjøringsvedtaket***

II. Inhabilitet

- 1. Hva er inhabilitet?***
- 2. Hvorfor særlige regler om inhabilitet?***
- 3. Bakgrunnen for forvaltningslovens bestemmelser***
- 4. Forvaltningslovens bestemmelser***
 - 4.1 Introduksjon***

- 4.2 *Forvaltningslovens regler om inhabilitet - anvendelsesområde*
- 4.3 *Når gjelder habilitetskravene?*
- 4.4 *Hva er kravene til habilitet?*
- 4.5 *Hvem omfattes av krav til habilitet?*
- 4.6 *Avgjørelse av habilitetsspørsmål*
- 4.7 *Virkning av inhabilitet for saksbehandling*
- 5. *Rolleblanding og habilitetskrav*

III. Lovskravet

- 1. *Hva er «lov»?*
- 2. *Om anvendelsen av lovsformen*
- 3. *Hva betyr krav om lov for statsmaktene og borgerne?*
- 4. *Om lovkravets begrunnelse*
- 5. *Lovskravets rang og rettsgrunnlag*
- 6. *Hva krever hjemmel i lov?*
- 7. *Hva menes med hjemmel i lov?*
- 8. *Når foreligger hjemmel i lov?*

IV. Skjønnsutøvelse og skjønnskranke

- 1. *Emnet og avgrensninger*
- 2. *Bruk av skjønn som reguleringsteknikk*
- 3. *Terminologi: subsumsjonsskjønn og egentlig forvaltningsskjønn*
- 4. *Subsumsjonsskjønn*

5. *Det egentlige forvaltningsskjønn*
 - 5.1 *Karakteristikk og typer*
 - 5.2 *Skjønn til å treffe generelle og konkrete vedtak*
 - 5.3 *Styring av skjønnsutøvelse*
6. *Skranker for utøvelse av skjønn*
 - 6.1 *Forholdet mellom skjønnskranke og retningslinjer*
 - 6.2 *Lovbestemte skranke*
 - 6.3 *Ulovfestede skranke*
7. *Følger av at skjønnskranke er overskredet*
8. *Særlig om vilkår*

V. Domstolskontroll

1. *Generelt om kontroll med forvaltningen*
2. *Historisk bakgrunn for domstolskontroll med forvaltningen*
3. *Domstolskontroll med forvaltningen i 2014*
4. *Om legalitetskontroll*
5. *Nærmere om kontroll med lovanvendelse (subsumsjon)*
6. *Nærmere om kontrollen med skjønnsutøvelsen*

7. Prosessuelle spørsmål

VI. Ugyldighet og ansvar - hovedtrekk

1. Normer om ugyldighet

1.1 Ett normteoretisk perspektiv

1.2 Hvordan beskrive hvilke normer som gjelder om u/gyldighet i forvaltningsretten?

2. Ugyldighetsgrunner

2.1 Rettslige og faktiske feil

2.2 Systematisering av ugyldighetsgrunner

2.3 Innholdsmangler

2.4 Tilblivelsesmangler

2.4.1 Oversikt

2.4.2 Personelle kompetansemangler

2.4.3 Prosessuelle mangler

2.4.4 Skjønnsgrunner

3. Ugyldighetsvirkninger

4. Særlig om erstatningsansvar ved ugyldige vedtak

VII. Avslutning